جشنواره‌های ایرانی

جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر

جشنواره بین المللی تئاتر فجرهمزمان با دهه فجر انقلاب اسلامی درسال ۱۳۶۱وبصورت سراسری پایه گذاری شد. در دوره دهم (سال ۱۳۷۰)سه

نمایش از کشور های سوریه ، آذربایجان و تاجیکستان در این جشنواره حضور یافتند اما به شکل رسمی از سال ۱۳۷۷و در دوره هفدهم به صورت بین المللی برگزار شده است.

بخشهای مختلف سی و پنجمین جشنواره بینالمللی تئاتر فجر عبارت‌انداز: نسل نو تئاتر ایران،مرور تئاتر ایران، برگزیدگان جشنواره‌های تئاتر استانی،تئاتر ملل، مسابقه بین‌الملل، میهمان،مسابقه تئاتر جوانان، تئاتر خیابانی، تئاتر محیطی،تئاتر شورایی، اجراهای آلترناتیو،بخش به‌علاوه فجر،مسابقه نمایشنامه‌نویسی،مسابقه و نمایشگاه عکس،مسابقه و نمایشگاه پوستر و هویت بصری، کارگاه‌های آموزشی با اساتید ایرانی،کارگاه آموزشی با اساتید خارجی، همایش پژوهشی با محوریت «شهر و تئاتر» و «شهروندی و تئاتر»

دبیران جشنواره طی سال های ۸۴ تا ۹۵ عبارتند از:حسین مسافر آستانه (۱۳۸۴)، سعید کشن فلاح (۱۳۸۵)، مجید سرسنگی(۱۳۸۶)، حسین مسافر آستانه (۱۳۸۷)، حسین پارسایی (۱۳۸۸)، محمد حیدری (۱۳۸۹) رحمت امینی (۱۳۹۰)، سعید کشن فلاح(۱۳۹۱) ،اسماعیل عالیزاد/قادر آشنا(۱۳۹۲)، اردشیر صالح پور (۱۳۹۳) ، سعید اسدی (۱۳۹۵-۱۳۹۴)

برگزار کننده اصلی جشنواره بین المللی تئاتر فجر، اداره کل هنرهای نمایشی معاونت هنری وزارت فرهنگ ارشاد اسلامی است. اما به عنوان بزرگترین جشنواره تئاتر کشور در ادوار برگزاری خود از مشارکت نهاد ها و ارگان های مختلف بهره برده است.

نشانی اینترنتی جشنواره :www.fitf.theater.ir

جشنواره های تئاتر استان ها

این جشنواره با انگیزه ارزیابی تولیدات سالانه تئاتر و نیز ارتقاء سطح فرهنگی نمایش و ترویج آن دراستان برگزار می شود. این جشنواره هر ساله با مشارکت و هماهنگی اداره کل هنرهای نمایشی و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و نیز همراهی انجمن هنرهای نمایشی استان ها به عنوان یک رویداد

مهم و مستقل تقویم تئاتر استان ها را رقم می زند. دبیران این جشنواره ها مدیران کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هستند که با تشکیل تیم های داوری و انتخاب از میان آثار تولید و اجرا شده گروه های نمایشی در یک سال ،آثاری را برای حضور در جشنواره تئاتر استان انتخاب می کنند . از تمامی آثار راه یافته به جشنواره تئاتر استانی، گروه های منتخب به عنوان آثار برگزیده استانی توسط هیات داوران معرفی می شود.

برگزیدگان جشنواره های تئاتراستان های کشور به مرحله انتخاب جشنواره بین المللی تئاتر فجرراه پیدا کرده و در صورت توفیق در این مرحله در بزرگترین رویدادتئاتر کشور حاضر خواهند شد.این مرحله پیش تر توسط جشنواره های تئاتر مناطق پشتیبانی می شد . در سال ۱۳۹۴با حذف جشنواره تئاتر مناطق،انتخاب آثار برگزیده این بخش جهت حضور در

جشـــنواره تئاتر فجر از طریق ارزیابی متمرکز نسخه تصویری این آثار توسط یک هیات انتخاب صورت گرفت و در سال ۹۵ با برگزاری همایش برگزیدگان جشنواره های اســـتانی کارگردانان آثار با حضور اعضای هیات انتخاب نسخه تصویری آثار حاضر را به تماشا می نشستند.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره بین‌المللی تئاتر کودک و نوجوان

نخستین جشـــنواره سراســـری تئاتر کودک و نوجوان با عنوان «امید» از تاریخ ۲۹ شـــهریور تا چهارم مهر ماه ســـال ۷۰ در شـــهر همدان برگزار شد. همدان تا ســـال ۷۸ میزبان ۹ دوره برگزاری جشـــنواره کودک و نوجوان بود. سال ۷۹ جشـــنواره کودک از همدان رخت بر بســـت و ارگ جدید بم میزبان آن شـــد. دوره های یازدهم و دوازدهم جشـــواره طی ســـال های ۸۰ و ۸۱ به ترتیب در زاهدان و گچساران برگزار شد. سال ۸۵ سیزدهمین دوره جشنواره تئاتر کودک و نوجوان به دبیری مصطفی رحماندوســـت در اصفهان بر پا شد. شـــهر اصفهان تا هفدهمین دوره جشنواره در ســـال ۸۹ با دبیری مصطفی رحماندوست میزبان جشنواره بود. از ســـال ۹۰ تا کنون جشنواره با میزبانی اســـتان همدان برگزار شده است. دبیری هجدهمین، نوزدهمین و بیستمین جشـــنواره بین المللی تئاتر کودک و نوجوان بر عهده شهرام کرمی بود. پیام دهکردی دبیربیست و یکمین جشـــنواره بود و دوره بیست و دوم و بیست و سوم (۱۳۹۴-۱۳۹۵) با دبیری شهرام کرمی برگزار شد.

بخش های مختلف این جشنواره عبارتند از: مسابقه تئاتر کودک، مسابقه تئاتر نوجوان، مسابقه تئاتر خردسال، مسابقه تئاتر خیابانی، تئاتر بین الملل، مسابقه نمایشنامه نویسی، کارگاه های آموزشی.

اطلاع رسانی جشـــنواره بین المللی تئاتر کودک و نوجوان از طریق سایت ایران تئاتر به نشانی اینترنتی www.teather.ir است.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره بین‌المللی نمایش عروسکی تهران - مبارک

نخستین دوره جشـــنواره بین المللی نمایش عروســـکی تهران مرداد ماه ۱۳۶۸ و با دبیری دکتر علی منتظری در تهران برگزار شـــد. از ســـال ۱۳۷۱ (دوره چهارم) این رویداد بصورت دو ســـالانه برگزار شد و به مرور بخش های مختلف از جمله کارگاه های آموزشـــی و نشست های تخصصی، نمایش های فضای باز، نمایشگاه عروسک و ... به آن افزوده شد.

دبیران ادوار پیشین این جشنواره عبارتند از:

علی منتظری (۱۳۶۸ تا ۱۳۷۰)، محمد حسین صوفی (۱۳۷۱)، مهدی مسعود شـــاهی (۱۳۷۳)، نجفی برزگر (۱۳۷۵)، حسین سلیمی (۱۳۷۷)، مجید شـــریف خدایی (۱۳۷۹ و ۱۳۸۱)، خســـرو نشان (۱۳۸۳)، جواد ذوالفقاری (۱۳۸۵)، رحمت اله مهرابی (۱۳۸۷)، اردشیر صالح پور (۱۳۸۹ و ۱۳۹۱)، مرضیه برومند (۱۳۹۵-۱۳۹۳)

در دوره پانزدهم جشـــنواره خانه عروسک به عنوان محل استقرار دبیرخانه جشنواره و مرکز فعالیت های آموزشـــی و با همت دبیر جشنواه و هنرمندان نمایش عروسکی پایه گذاری شده و بصورت مستمر در حال فعالیت است.

بخش های مختلف شـــانزدهمین جشـــنواره بین المللی نمایش عروسکی تهران – مبـــارک (۱۳۹۵) عبارتند از: بخش های صحنه ای (اصلی - کودک - بین الملل)، فضـــای باز(خیابانی - رویکرد نوین به نمایش های عروســـکی سنتی) و کارگاه های آموزشی.

اطـــلاع رســـانی جشـــنواره بین المللـــی نمایـــش عروســـکی تهران – مبارک از طریق ســـایت جشـــنواره به نشـــانی اینترنتی: www.tehran mobarakfestival.com وارتباط از طریق نشـــانی الکترونیکی info@ tehranmobarak.com انجام می شود.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره نمایشهای آیینی و سنتی

جشنواره نمایش های آیینی و ســـنتی فروردین ماه ۱۳۶۸ و با حضور ۱۱ نمایش تخت حوضی بصورت سراســـری در تهران آغاز به کار کرد. مسئولیت

دبیری و اجرای ایـــن دوره را آقایان علی منتظـــری و داود فتحعلی بیگی به عهده داشتند.

از ســـال ۱۳۶۸ (دوره دهم) این جشنواره به صورت دو سالانه برگزار شده اســـت. بخش های اصلی این رویداد هنری شـــامل: نمایش های صحنه ای (انـــواع گونه های نمایش ایرانی) نمایش هـــای میدانی – نمایش های قهوه خانه ای نقالی ،مجالس شبیه خوانی، سمینار بین المللی نمایش های آیینی وســـنتی، نمایشگاه های اسناد، پوشاک و وسایل نمایش های آیینی و سنتی و کارگاه های آموزشی و نشســـت های تخصصی و مسابقه نمایشنامه نویسی بوده است.

احیای مجدد کانون نمایش های آیینی و سنتی در سال ۸۶، به سرپرستی داود فتحعلی بیگی مجالی شـــد برای رونـــق دوباره جشـــنواره بین المللی نمایشـــهای آیینی و سنتی. سال ۸۶ ســـیزدهمین دوره این جشنواره بعد از

وقفه ای ۶ ساله در تهران برگزار شد.

پنج دوره سمینار بین المللی نمایش های آیینی و سنتی با حضور اساتید و صاحب نظران حوزه های مختلف نمایش های آیینی و سنتی از کشورهای مختلف جهان نیز از سال ۱۳۸۶ برگزار و مقالات ارائه شده در این سمینار در کنار سایر کتب جشنواره به چاپ رسیده اند.

از دوره دوازدهم (۱۳۸۳) این جشنواره با حضور نمایش هایی از سایر کشور های جهان به شکل بین المللی برگزار شده است.

آقایان علی منتظری، داود فتحعلی بیگی، محمود عزیزی، محمد حسین ناصربخت، حسین سلیمی، مجید شریف خدایی در ادوار گذشته مسئولیت دبیری جشنواره را به عهده داشته اند. داود فتحعلی بیگی دبیری هجدهمین دوره جشنواره در سال ۱۳۹۶ را بر عهده خواهد داشت.

اطلاع رسانی جشنواره بین المللی آیینی و سنتی از طریق سایت ایران تئاتر، به نشانی اینترنتی www.theater.ir است.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره سراسری تئاتر رضوی

اولین جشنواره تئاتر رضوی با نام جشنواره تئاتر دینی و به عنوان بخشی از جشنواره فرهنگی- هنری امام رضا(ع) از تاریخ ۱۲ تا ۱۷ دی ماه سال ۸۲ در مشهد برگزار شد. این جشنواره تا دوره ششم در سطح سراسری و در دوره هفتم با تعریف بین المللی برپا شد.

این جشنواره ها غالبا در دهه کرامت - تولد حضرت معصومه (س) تا تولد امام رضا (ع) - برگزار می شوند. برگزار کنندگان این جشنواره بنیاد فرهنگی- هنری امام رضا (ع) با مشارکت اداره کل هنرهای نمایشی و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان های میزبان است.

جشنواره های رضوی در حوزه تئاتر عبارتند از:

الف – جشنواره تئاتر رضوی (بجنورد): مختص اجرای آثار صحنه ای و مسابقه نمایشنامه نویسی با مضامین رضوی که توسط اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان شمالی و مشارکت نهاد های فوق برگزار می شود. این جشنواره پس از شکل گیری چند سال در تهران برگزار شد و سپس میزبانی آن به استان خراسان شمالی واگذار شد.

ب - جشنواره کودک و نوجوان و تئاتر عروسکی رضوی (ضامن آهو) بندر عباس:

این جشنواره مختص نمایش های کودک و نوجوان و عروسکی با مقیاس مرتبط با سیره و زندگانی امام رضا (ع) است که همه ساله در دهه کرامت در استان هرمزگان برگزار می شود. دبیری این رویداد را غالبا مدیر کل وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی استان به عهده دارد. دهمین دوره این جشنواره در بندر عباس برگزار شد.

ج – جشنواره آیین های رضوی و پرده خوانی – کهگیلویه و بویراحمد

این جشنواره با نگاهی پژوهش محور به دنبال احیا و ترویج سنت های نمایشی مرتبط با مضامین رضوی است.

در سال ۱۳۸۹ یازدهمین دوره جشنواره به دبیری دکتر محمود عزیزی در بجنورد برگزار شد.

گونه های مختلف از جمله تعزیه – چاوش خوانی – منقبت خوانی – بخش خوانی و پرده خوانی امکان حضور در این جشنواره را دارند.

بخش های مختلف این جشنواره عبارت بود از: مسابقه ایران، مسابقه تجربی، مسابقه کودک و نوجوان و عروسکی، میهمان، خیابانی، رادیویی وتلویزیونی، رادیو تئاتر، مجالس تعزیه،آیینی، مسابقه عکس و پوستر تئاتر دینی،پژوهش و متون نمایشی برگزیده.

دبیران جشنواره عبارتند از: مجید سرسنگی (۸۵)، محمد خزاعی (سه دوره ۸۶ تا ۸۸)، حمیدرضا سوقندی(۹۰) ، حسین ثابت قدم وحید(شهریور ماه ۹۴)،دکتر محمود عزیزی (۱۳۹۵)

پایگاه اطلاع رسانی جشنواره بین المللی تئاتر رضوی به نشانی الکترونیکی www.khorasanshomali.shamstoos.ir است.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی مریوان

با برگزاری اولین یادواره تئاتر مریوان در سال ۷۳ و به دنبال آن برگزاری شش دوره پیاپی، سرانجام این یادواره در سال ۸۱ با عنوان جشنواره سراسری تئاتر خیابانی مورد تصویب اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و انجمن نمایش استان قرار گرفت.

سال ۸۴ این جشنواره در حالی اولین دوره کشوری خود را در مریوان سپری کرد که سابقه ای ۹ ساله داشت. برگزاری دو دوره در سطح شهرستان،یک دوره استانی، شش دوره به عنوان جشنواره منطقه غرب کشور، جشنواره تئاتر خیابانی را به رویدادی ریشه دار و تأثیر گذار تبدیل کرد. از سال ۸۴ تا ۹۴ مریوان میزبان ۱۰ دوره جشنواره سراسری تئاتر خیابانی بوده است. از سال ۹۱ عنوان بین المللی به خود گرفته و با عنوان کامل جشنواره بین المللی تئاتر خیابانی مریوان برگزار می شود.

دبیران جشنواره عبارتند از:

محمد حسن مهاجری (۱۳۸۴)، منصور ایمانی (۱۳۸۸-۱۳۸۵)،

قبـــاد میمنـــت آبـــادی(۱۳۸۹)، مجیـــد امرایـــی(۱۳۹۰)، قبـــاد میمنت آبـــادی(۱۳۹۲-۱۳۹۱)، رحیـــم جعفری(۱۳۹۳الـــی۱۳۹۵)، ســـید فاتح بادپروا(۱۳۹۶)

اطلاع رسانی جشنواره سراسری تئاتر خیابانی مریوان از طریق سایت ایران تئاتر به نشانی اینترنتی www.theater.ir است.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره تئاتر خیابانی شهروند لاهیجان

جشـــنواره تئاتر خیابانی شهروند لاهیجان با رویکرد توجه ویژه به مضامین شـــهروندی و زندگی اجتماعی پـــس از دو دوره برگزاری درون اســـتانی و با حمایت مســـتقیم شـــهرداری لاهیجان – اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی گیلان واداره کل هنرهای نمایشی به یک رویداد خیابانی در گستره سراسری

تبدیل شد. این جشنواره هر ساله به دبیری شهردار لاهیجان و برنامه ریزی و اجرای انجمن هنرهای نمایشی گیلان برگزار می شود.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره ملی تئاتر مقاومت_فتح خرمشهر

جشـــنواره ملی تئاتر مقاومت_فتح خرمشهر برای نخستین بار، خرداد ماه سال ۷۷ به همت هنرمندان خرمشـــهر و بصورت استانی پایه گذاری شد در سال های بعد با حمایت اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و پس از آن اداره کل هنرهای نمایشی گستره این رویداد به "منطقه ای" و سپس "ملی" ارتقا یافت این رویداد که ویژه آثار مرتبط با مقاومت و دفاع مقدس اســـت، هر ساله در ایام مقارن با آزاد سازی خرمشهر در استان خوزستان، به ویژه شهرهای خرمشهر و آبادان برگزار می گردد.

زمان برگزاری این جشـــنواره معمولا بازه زمانی خرداد ماه اســـت که از ۲۸ شـــهریور آغاز می شود. در دوره هایی با تاخیر دو ماهه از زمان مقرر برگزار شده است.

نوزدهمین دوره این جشنواره به دبیری حسین مسافر آستانه در سال ۱۳۹۵ برگزار خواهد شد.

هنرمندان و مدیرانی همچون حســـین ذوالفقـــاری (۱۳۸۶)، محمد علی خیری (۱۳۸۷) عباس بی خاسته (۱۳۸۸)، محمد جمال پور (۱۳۸۹)، سید لطف اله ســـپهر (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۳)، همایون قنوانی (۱۳۹۴)، حسین مسافر آستانه(۱۳۹۵) دبیری این رویداد را به عهده داشته اند.

پایگاه اطلاع رسانی جشـــنواره ملی تئاتر مقاومت _ فتح خرمشهر: www.theatermoghavemat.ir و نشـــانی پســـت الکترونیکـــی آن info@theatermoghavemat.ir است.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره های منطقه ای و سراسری مورد حمایت اداره کل هنرهای نمایشی

جشنواره تئاتر دفاع مقدس مرصاد (کرمانشاه)، جشنواره تئاتر کردی (سقز)

جشنواره تئاتر خیابانی شهروند تبریز (تبریزیم)، جشنواره نمایش های کوتاه (ارســـباران)، جشـــنواره دفاع مقدس، جشـــنواره تئاتر عربی (خوزستان)، جشنواره تئاتر لاله های سرخ (اندیمشک)، جشنواره سیاه بازی.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

جشنواره های تئاتر سایر نهاد های فرهنگی

- جشنواره سراسری تئاتر سوره ماه (حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی)
- جشـــنواره بین المللی تئاتر دانشـــگاهی ایران (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
- جشنواره تئاتر شهر (سازمان فرهنگی-هنری شهرداری تهران)
- جشـــنواره سراســـری تئاتر مقاومت (بنیاد حفظ آثـــار و ارزش های دفاع مقدس)
- جشنواره بین المللی نمایش عروسکی دانشجویی (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
- جشنواره تئاتر خمسه (سازمان فرهنگی - هنری شهرداری تهران)
- جشنواره سراسری تئاتر معلولین (سازمان بهزیستی)